

Integrerad barn- konsekvensanalys

Dp Saima 1 m.fl Akalla

Delrapport 2

KONSEKVENSBESKRIVNING

SAMRÅDSHANDLING 2020-05-26

SAIMA 1 m.fl.

Integrerad barnkonsekvensanalys Detaljplan Saima 1 m.fl. Akalla har tagits fram under 2019/2020 av Landskapslaget AB på uppdrag av Stockholms stad.

Beställare:

Sofia Dahlbäck, exploateringskontoret

Kontaktperson Dp Saima 1:

Julia Nedersjö, stadsbyggnadskontoret

Medverkande:

Landskapslaget AB:

Lise Hellström

Lii Tiemda

Mustafa Sherif

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION

1. BAKGRUND.....	4
------------------	---

METOD

1. STOCKHOLMS STADS IBKA METOD.....	6
2. PROCESS.....	7

PÅGÅENDE PLANERING

1. SAMRÅDSFÖRSLAG.....	10
------------------------	----

KONSEKVENSBESKRIVNING

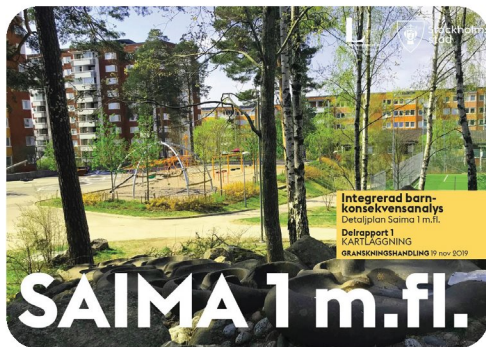
1. SAMMANVÄGD BEDÖMNING.....	14
2. MATRIS.....	17

KÄLLOR

1. LITTERATURFÖRTECKNING.....	25
2. FOTNOT.....	26

INTRODUKTION

1. BAKGRUND

Integrerad barnkonsekvensanalys för detaljplan Saima 1 m.fl. Delrapport 1 Kartläggning (Landskapslaget 2019).

Delrapporten är underlag till detaljplan för Saima 1 m.fl. (Stockholms stad 2019).

Planområdet för detaljplanen sträcker sig längs med Finlandsgatan i Akalla mellan Husbykorset och Sveaborgsgatan. Området består idag av kontorsbyggnader, verksamheter, parkeringshus och naturmark.

Syftet med detaljplanen är att göra ett tillägg till stadsdelarna Akalla och Husby med nya bostäder, verksamheter, skola och förskolor. Detta ska skapa en långsiktigt hållbar, attraktiv och levande stadsmiljö.

Detaljplanen bedöms kunna ge cirka 1600 bostäder med blandade upplåtelseformer. Målet är att omvandla Finlandsgatan till en grönskande stadsgata där människor vill bo, arbeta, vistas och mötas. Stockholms stad är idag huvudsaklig markägare.

1.1 SYFTE

Denna rapport redovisar konsekvenserna för barn och unga vid ett genomförande av detaljplaneförslaget för Saima 1 m.fl. Rapporten utreder vilka positiva och negativa konsekvenser förslaget leder till för berörda barn. Beskrivningen görs med utgångspunkt från *Delrapport 1 Kartläggning*.

1.2 DISPOSITION

Den integrerade barnkonsekvensanalysen för detaljplanen Saima 1 m.fl. utgörs av fyra steg, varav denna delrapport redovisar steg 3. Delrapporten har tagits fram i samband med att samrådsförslaget färdigställts och bygger på *Delrapport 1 Kartläggning*, som motsvarar steg 1. Den redovisar befintliga förutsättningar och en kartläggning av barnens troliga rörelsemönster, lekplatser, övriga målpunkter och platser som upplevs otrygga idag.

METOD

Kapitlet beskriver vilken metod barnkonsekvensanalysen använder och hur metoden har anpassats under processens gång. Analysen har utförts utifrån ett antal huvudgrupper och fokusaspekter, vilka presenteras tillsammans med en översiktlig genomgång av framtagna mål.

METOD

1. STOCKHOLMS STADS IBKA METOD

Integrerad barnkonsekvensanalys & planprocessen

1 Tidig dialog och inventering

Den tidiga dialogen med barn och unga är en väsentlig del av arbetet med att fånga upp barnets perspektiv. Dialogen ska ha en bred representation, vara tydlig med vilken typ av delaktighet projektet önskar och redovisa ramarna för påverkansmöjligheter. Även tidsaspekten behöver förklaras tydligt då flera av stadens byggnadsprojekt pågår i titalars år och många av de barnen som var berörda från början kommer inte att se slutförändringen under sin uppväxt.

Dialogen genomförs både med barn och unga (barnens perspektiv) samt med pedagoger, föräldrar, vårdnadshavare och andra vuxna som deltar i barnens utbildning, aktiviteter och fritid (barnperspektivet). Här är stadsdelsförvaltningarna en viktig kunskapskälla, de genomför ofta medborgardialoger och kan ha relevant information att arbeta in eller använda som utgångsläge.

Stadens arbete med områdesplanering möjliggör en geografisk helhetsbild där viktiga underlag och utredningar arbetas in i stadsplaneringen i tidiga skeden. Inventeringen bör därför ta avstamp i områdesplaneringen för att se vad inventeringen kan kompletteras med. Det är viktigt att inventeringsmaterialet sedan arbetas in i områdesplaneringen för att på så sätt skapa goda förutsättningar för framtida planering.

Delar av resultatet av den tidiga dialogen och inventeringen redovisas sedan som kartunderlag samt i löpande text. Materialet säkerställer ett tidigt underlag i framtagandet av förslaget och ska samlas in innan startmötet med arkitektkontoren.

☛ Samtalen kan genomföras på olika sätt, metoder beskrivs under kapitlet "Metod för dialog och samråd" och "Stadens goda exempel på dialog" på sida 26 och 35.

2 Framtagande av förslag

Den sammanställda dokumentationen från steg ett ligger som grund för framtagandet av förslaget för hur området ska växa fram, tillsammans med forskning gällande till exempel miljö och hälsospekter hos barn och unga. I detta skede arbetas stadens egna relevanta dokument in.

Framtagandet av förslag analyseras med utgång i:
Förslaget: Hur ser förslaget ut och hur påverkar det befintlig struktur? Vad tillkommer och vad tas bort?
Konsekvenserna av förslaget: Vilka positiva och negativa konsekvenser leder förslaget till för barnens miljö?
Åtgärder: Vilka åtgärder föreslås – kan de genomföras?

Reviderat förslag: Det nya förslaget presenteras och analyseras utifrån frågeställningarna ovan. Förslaget ska redovisa hur de valda frågorna från sida 20 har hanterats i förslaget.

I större projekt kan analysen komma att utpreparas i samband med större omarbetningar av förslagen. Detta är något som fastställs individuellt i varje projekt.

☛ Se vidare "Frågor att belysa" på sida 20 samt "Dokument att beakta" på sida 56.

3 Konsekvensanalys av slutförslaget

I slutet av processen genomförs den slutgiltiga konsekvensanalysen där slutförslaget utreds ur ett barnrättsperspektiv. Vilka positiva och negativa konsekvenser blir det? Har de frågor och den input som lyfts i steg 1 och 2 beaktats? Hur blev slutresultatet utifrån detta?

Tre huvudgrupper av frågeställningar:

- Miljö & hälsa
- Boende & vardagsliv
- Trygghet & tillgänglighet

I det fall som staden har valt att gå vidare med delar som får märkbara konsekvenser för barn och unga ska förbättrande åtgärder redovisas.

☛ Läs om förbättrande åtgärder på sida 7.

☛ Exempel på frågor att ställa i varje huvudgrupp finns under "Frågor att belysa" på sida 20.

4 Återkoppling

Varje projekt ska ha en tydlig återkopplingsplan där återkopplingen efter steg 1 och 3 tydligt redovisas. En respons som berättar för de som deltog i dialogerna hur det faktiskt blev, vilka tankar som kunde tas vidare och vilka som inte fungerade – med en förklaring om varför och vad som händer nu.

Då staden har långa processer ska återkopplingen ske både då steg ett, dialog och inventering, är genomförd och sammanställd samt på steg tre, slutförslaget. Återkopplingen bör anpassas efter ålder och mognad och den ska vara ärlig och konkret.

Det ska även redogöras för vilka aktiviteter riktade mot barn och unga som har genomförts och vilken typ av delaktighet det har varit.

Återkoppling är viktiga steg för demokratiutvecklingen och synliggörandet av barnen i staden.

☛ Läs vidare om representation, delaktighet och inflytande på sida 28–30.

Planprocessen prövar om ett förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra.

Start-PM
I en startpromemoria föreslår stadsbyggnadskontoret att stadsbyggnadsnämnden beslutar att påbörja själva planprocessen. I promemorian beskrivs det aktuella projektet, vad planen i huvudsak kommer att behandla och till detta bifogas byggherrns första skisser.

Program/detaljplan
För att möjliggöra diskussion om detaljplanearbetets inriktning innan några avgörande bindningar uppkommit inleds arbetet ibland först med ett program som mer anger utgångspunkter och mål för arbetet än lösningar i detalj. Program kan även göras för större områden när det behövs för att sätta in detaljplaneringen i ett större sammanhang.

Ställningstagande i stadsbyggnadsnämnden
Planarbetet innebär avvägningar mellan olika intressen och ytterst görs denna avvägning av stadsbyggnadsnämnden. Inkomna synpunkter redovisas tillsammans med stadsbyggnadskontorets avvägningar i tjänsteutlåtanden till nämnden som beslutar om inriktningen för det fortsatta arbetet.

Slutdokumentet

1 2
3 4

Stockholms stads modell för integrerad barnkonsekvensanalys (Stockholms stad 2017).

METOD

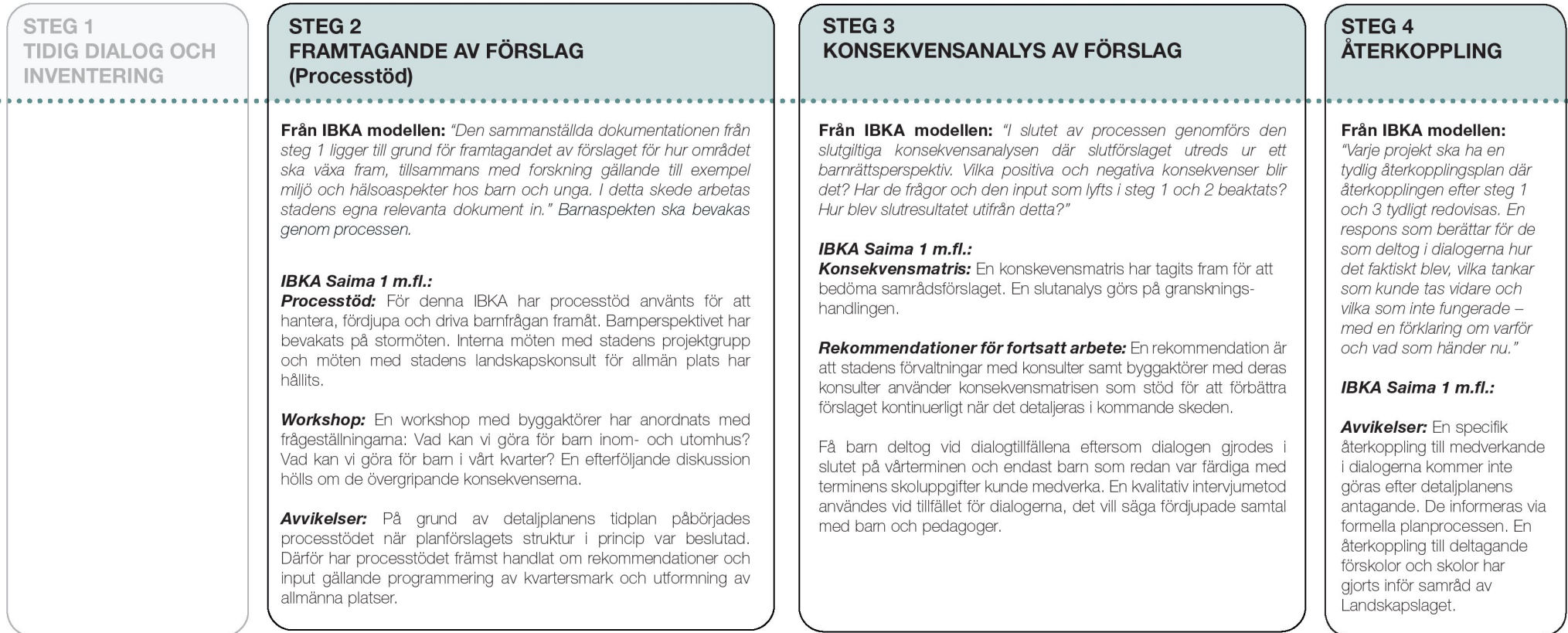
2. PROCESS

I metodbeskrivningen för Stockholms stads modell för integrerad barnkonsekvensanalys (IBKA) står det att metoden ska anpassas efter projektets aktuella skede och tidsram. Diagrammet nedan

visar en sådan anpassning och beskriver modellen för IBKA diagrammet nedan beskriver modellen för IBKA samt vilka avvikelser som har gjorts i det här skedet. Steg 1 redovisas "Delrapport 1 Kartläggning"

(Landskapslaget 2019). Steg 2, det vi kallar processtöd, innebär bevakning av barnperspektivet under framtagandet av planförslaget och pågår fram till och med planens antagande. Steg 3 innebär en

konsekvensbeskrivning som genomförs på samråds- respektive granskningsförslaget. Steg 4 innebär återkoppling.

Detaljplanens process

framtagande av förslag

Samråd

revidering av förslag

Granskning

Antagande av detaljplan

IBKA process
detaljplan Saima 1 m.fl.

HÄR BEFINNER VI OSS NU I PROCESSEN!

METOD

2. PROCESS

3.1 UTGÅNGSSPUNKTER

Den här barnkonsekvensanalysen utgår från tre huvudgrupper av frågeställningar presenterade i Stockholms stads (2017) modell för integrerad barnkonsekvensanalys. För att barnkonsekvensanalysen ska inbegripa hur frågor rörande barn omhändertags även efter den formella planprocessen, det vill säga under byggskedet, har Landskapslaget lagt till en fjärde huvudgrupp. Huvudgrupperna är;

- Miljö och hälsa
- Boende och vardagsliv
- Trygghet och tillgänglighet
- *Byggskede och framtida process*

I tabellen nedan redovisas vad staden har för utgångspunkter och mål för detaljplanen kategoriserat i prioriterade aspekter.

3.2 FOKUSASPEKTER

Tillsammans med stadens representanter har, utifrån stadens huvudgrupper, tre fokusaspekter lyfts som särskilt viktiga att bevaka i planprocessen för detaljplan Saima 1 m.fl. Dessa är;

- Hälsosamma miljöer
- Fysiska aktiviteter
- Trafiksäkerhet och trygghet

Hälsosamma miljöer handlar om att grundläggande och goda boende- och skolmiljöer möjliggörs i detaljplaneförslaget, särskilt viktigt med tanke på närhet till trafikled. Goda ljus-, ljud- och luftförhållanden måste tillgodoses i utemiljöer.

En utformning som främjar **fysiska aktiviteter** är avgörande för barns välbefinnande och utveckling. Utifrån kartläggning av området har det framkommit att områdets utemiljöer inte används av barnen under fritiden. Det byggda rummet behöver aktivera både flickor och pojkar, i olika åldrar. Det är viktigt att det finns varierande mötesplatser, att lokaler fyller

olika behov och att grönområden utformas för olika typer av aktiviteter för att motivera till lek och rörelse.

Trafiksäkerhet och trygghet är viktigt att bevaka eftersom planförslaget innebär att planskildheter byggs bort i området och ersätt med trottoarer och övergångsställen. För att trafikerade bilvägar inte ska upplevas som barriärer är det viktigt att trafiksäkra men också trygga kopplingar tillkommer området. Trygghet är en bred fråga som inkluderar både barn och föräldrars upplevda trygghet.

VAD STADEN SAGT I START-PM?

Nedan punktats utgångspunkter, mål och risker rörande barn utifrån *Startpromemoria för planläggning av Saima 1 m.fl.* (Stockholms stad 2018). Se i rapport *Integrerad barnkonsekvensanalys Saima 1 m.fl. Delrapport 1 Kartläggning* (Landskapslaget 2019) för en sammanfattning av programmet och stadens övriga styrdokument som särskilt berör barn och unga.

MILJÖ OCH HÄLSA

>> Skapa platsbildningar inom området med goda solförhållanden. Höjder och utformning ska ta hänsyn till att skapa goda ljusförhållanden.
>> Finlandsgatan föreslås utvecklas till en grön stadsgata med gatuträd och andra gröna inslag.
>> Säkerställa att byggnaderna grundläggs och konstrueras på sådant sätt att markvibrationer inte sprids till byggnaderna.
>> Den nya bebyggelsens möte med Hanstavägen som är primär farligt godsled innebär utmaningar. Med relativt mycket trafik och bullerstörningar kan det bli svårt att skapa en trivsam stadsmiljö på den norra sidan. Projektet

ska inte förhindra en senare utveckling av Hanstavägen till urbant stråk.

BOENDE OCH VARDGSLIV

>> Detaljplanen föreslås innehålla en ny grundskola med idrottshall.
>> Om antalet bostäder ökar behöver antalet skol- och förskoleplatser öka proportionerligt i projektet.
>> Flickor och pojkar deltar i fritidsaktiviteter.
>> Skapa förutsättningar för Sveaborgsbacken att utvecklas till en trivsam park med fler sociotopkvaliteter och fortsatt möjlighet till pulkaåkning.

>> Ställa krav på verksamheter i bottenvåningar i de nya gatumiljöerna för att långsiktigt skapa förutsättningar för en livfull stadsmiljö.

TRYGGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

>> Skapa platsbildningar inom området.
>> En stadsbyggnadsstruktur som integrera Finlandsgatan med Akalla och Husby stråk och målpunkter och skapar trygga och orienterbara vägar för gående och cyklister.
>> Trygga och trivsamma gator med grönska samt bebyggelse med hög entrétäthet och lokaler i bottenvåningar.
>> Längs med huvudgator föreslås krav på lokaler

i bottenvåningen om cirka 50 procent av fasadens längd.
>> Bostadsentréer bör vara genomgående mellan gata och gård och en hög entrétäthet ska skapas.
>> Stadsgator ska samla trafikslagen i ett trivsamt gaturum.
>> Tydliga gränser mellan privat och offentligt.
>> Positiv utveckling av miljön för gående och cyklister på Sveaborgsgatan och Nystadsgatan som kopplar det nya området till Akalla centrum.
>> Framkomlighetsstrategin ska tillämpas i utvecklingen av området, bland annat genom förbättrade förutsättningar för gång- och cykeltrafik.

PÅGÅENDE PLANERING

Kapitlet beskriver planförslaget, syfte och innehåll. Kapitlet redogör bland annat vilken slags bebyggelsestruktur, trafikmiljö och offentlig miljö planförslaget föreslår. Här beskrivs också kortfattat vilka användningar och funktioner som föreslås inom planområdet.

PÅGÅENDE PLANERING

1. SAMRÅDSFÖRSLAG

Planen visar illustrationsplan för detaljplan Saima 1 m.fl. (utkast 2020-03-10).
Tillkommande bebyggelse är i ljusare grå färg. Nya kvarter är markerade med bokstav.

1.1 DETALJPLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen är att göra ett tillägg till Akalla och Husby med nya bostäder, skola och förskolor som ska skapa en långsiktigt hållbar, attraktiv och levande stadsmiljö. En tidig bedömning är att projektet kan innebära cirka 1600 bostäder. Målet är att omvandla Finlandsgatan till en grönskande stadsgata där människor vill bo, arbeta, vistas och mötas.

Planförslaget

Utvecklingen av området kring Finlandsgatan innebär en komplettering till Akalla och Husby med en för området ny typ av stadsmiljö med tydligare gränser mellan privat och offentligt samt stadsgator som samlar trafikslagen i ett trivsamt gaturum. En ny park i kvarter H, Östra parken, planeras i anslutning till Finlandsgatan. En del av befintlig naturkulle integreras i parken och en lekplats föreslås.

Kvarter B och C - Akalla

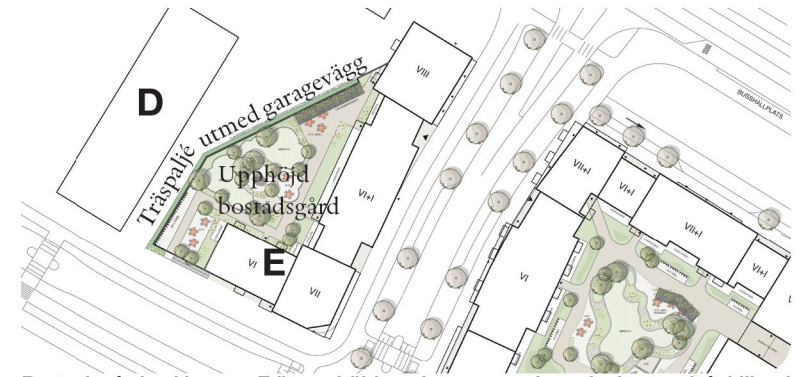
Norr om den befintliga bostadsbebyggelse i Akalla ersätts befintliga parkeringshus med nya bostadshus. Kvarteren B och C är grunda och slutna mot norr för att ge möjlighet att skapa acceptabla bostadsgårdar. Kvarteren har öppningar mot lokalgatorna i söder. Delar av gårdsytan upptas av förskolor och förskolegårdar.

Kvarter D - Akalla

Det befintliga kontorsområdet kompletteras med påbyggnader och nya byggnader för

PÅGÅENDE PLANERING

1. SAMRÅDSFÖRSLAG

Bostadsgården i kvarter E är upphöjd med garage under och skapar nivåskillnad till verksamhetsområdet inom kvarter D (ByggVesta, utkast 2020-02-28).

centrumändamål som länkar samman de befintliga och skapar en sammanhängande kvartersfront mot Finlandsgatan. I kvarteret görs tre öppningar in till gårdarna, två portiker och ett släpp mellan byggnader.

Kvarter E, G, H, I, K – Husby

Norr om Finlandsgatan i planområdets sydöstra del föreslås en kvartersstruktur med främst slutna kvarter samt en mindre park. De slutna formerna skapar en tydlighet mellan privata gårdsytor och offentliga miljöer, de skapar även inre miljöer som är skyddade från trafikbuller.

Kvarter E ansluter till den befintliga kontorsbebyggelsen inom kvarter D med en upphöjd gård. Kvarter H är en lägre fristående byggnad som ger en fond till parken och skyddar parken från trafikbuller från Hanstavägen.

Kvarter F, J, L, M – Husby

Längs med Norgegatan och söder om Finlandsgatan förmedlar den nya bebyggelsen kontakten till Husby. Kvarteren tar även upp en stor höjdskillnad mellan de befintliga kvarteren på höjden i Husby och Finlandsgatans lägre nivå. Kvarteren är smala och ligger i nordligt respektive östligt souterrängläge vilket ger begränsade möjligheter till form och placering av byggnaderna och små gårdar. Här består bebyggelsen delvis av punkthus (kvarter L och M) vars släpp förmedlar en visuell kontakt mellan den befintliga bebyggelsen och Finlandsgatans nya bebyggelse. Kvarteren M, J och L möter lokalgatorna Narviksgatan och Stavangergatan med bostadsentréer.

Skola, förskolor och idrottshall

I området föreslås en grundskola för F-9 skola med 600 elever samt tre förskolor med totalt

cirka 18 förskoleavdelningar. En förskola placeras tillsammans med grundskolan inom kvarter A, en i kvarter B norr om Sveaborgsparken och en i kvarter C norr om Nystadsparken.

Skolan är planerad i nordvästra delen av planområdet. Skolan och förskolans byggnader ligger i en u-form för att skapa en god ljud- och luftmiljö på gårdarna samt att skydda från risker i samband med farligt godstransporter som sker på Hanstavägen (primär farlig godsled). Tillsammans med idrottshallen ger förskolan och skolan en stadga till Finlandsgatans gaturum.

Bebyggelsestruktur

Inriktningen för den nya bebyggelsen föreslås vara slutna eller delvis slutna kvarter med tydliga gränser mellan privat och offentligt.

PÅGÅENDE PLANERING

1. SAMRÅDSFÖRSLAG

Planområdet för Detaljplan Saima 1 m.fl. (utkast 2019-10-14).

På enstaka gator föreslås punkthus. På ett flertal platser längs med gatan är avståndet mellan gata och befintliga byggnader kort och terrängen brant vilket kan kräva en annan typ av bebyggelse än slutna kvarter.

För att skapa en hög exploatering men med förutsättningar för en mänsklig skala föreslår planen mellan fem till åtta våningar och med högst två våningar höga förskolebyggnader. I överlag placeras de högsta husen mot Hanstavägen.

Ljusförhållanden

Höjder och utformning ska ta hänsyn till att skapa så goda ljusförhållanden i området som möjligt och ge möjlighet till platser med goda solförhållanden.

Aktiva bottenvåningar

Längs med huvudgator föreslås lokaler i bottenvåningen. Bostadsentréer bör vara genomgående (mellan gata och gård) och en hög entréitet ska skapas.

Trafik och gata

Finlandsgatan utformas till en trädplanterad stadsgata med trottoarer, cykelbanor och utrymme för busstrafik. Norgegatan förlängs till Hanstavägen och avlastar Finlandsgatan samt skapar förutsättningar för en lugnare

gatumiljö på Finlandsgatan. Saimagata och Kotkagatan utformas med trottoarer på den norra sidan och på de södra sidorna föreslås parkering. Narviksgatan och Stavangergatan ges också trottoarer vid den nya bebyggelsen.

Av de befintliga gångbroarna bevaras två och en tas bort och ersätts med ett övergångsställe över Hanstavägen i Norgegatans förlängning. Befintliga gång- och cykeltunnlarna under Finlandsgatan i korsningarna Sveaborgsgatan/Finlandsgatan, Nystadsgatan/Finlandsgatan och Norgegatan/Finlandsgatan tas bort och ersätts av övergångsställen med trafikljus.

Risker

Den nya bebyggelsens möte med Hanstavägen som är primär farligt godsled innebär utmaningar.

1.2 IDROTT I ANGRÄNSANDE DETALJPLANER

Söder om området pågår en detaljplan för skola och idrottshall inom Dalhagens bollplan, del av Akalla 4:1 (dnr. 2016 - 14995).

KONSEKVENSBESKRIVNING

Kapitlet redogör för de konsekvenser detaljplanen får för de barn som direkt eller indirekt berörs. Detta redovisas i en matris, som är uppdelad utifrån huvudgrupperna miljö och hälsa, trygghet och tillgänglighet, boende och vardagsliv och byggskede och framtida process. Till varje huvudgrupp hör en rad aspekter som Landskapslaget har bevakat under planprocessen, och planförslaget har bedömts utifrån dessa. En sammanvägd bedömning över planförslagets konsekvenser redovisas innan matrisen och i slutet av kapitlet finns rekommendationer för fortsatt arbete.

KONSEKVENSBESKRIVNING

1. SAMMANVÄGD BEDÖMNING

1.1 BOENDE OCH VARDAGSLIV

Förskola och skola

- Förskolegård i kvarter B och C blir små. De utformas med en friyta på cirka 4 respektive 11 kvm friyta per barn vilket är för litet för att barns behov av motion och rörelse ska kunna tillfredsställas. Skolgården för den tillkommande skolan är också liten sett till friyta per barn.
- Slitage av omgivande parker och naturområden kommer troligen öka då planerad förskoleverksamhet och skolverksamhet har små gårdar och måste nyttja allmänna naturområden och parker för kvalitativ utevistelse. Detta kan innebära högre belastning på parkerna samt ett behov av högre personaltäthet.
- Placeringen av förskolorna spelar stor roll liksom tillgången till tillgängliga och säkra gång- och cykelstråk till naturområden och parker. Förskolorna ligger nära park och verksamheterna behöver inte gå över trafikerad gata för att ta sig dit. Däremot ligger skolan norr om Finlandsgatan, vilket innebär att verksamheten behöver ta sig över trafikerad gata för att besöka omgivande grönområden.

- Föreslagen utformning och placering av skolbyggnaden inom fastigheten skapar en skuggig skolgård med stora höjdskillnader.

Boendemiljö

- Kvarteren som utformas med punkthus eller lamellhus får relativt små bostadsgårdar. Särskilt på gårdarna för kvarter M, F, J och L riskerar funktioner som sophantering och cykelparkering att dominera ytan. Detta gäller även i viss mån för de bostadskvarter som delar gård med förskoleverksamhet. Små bostadsgårdar påverkar framför allt de yngsta barnen och hämmar deras självständiga rörelse i närheten till hemmet i och med att den bostadsnära leken inte ryms på gården.
- Några kvarter utformas som helt slutna, vilket påverkar negativt barns möjlighet att möta barn som bor i andra kvarter. Samtidigt upplevs de slutna kvartersformerna som tryggare av vårdnadshavare, särskilt i relation till kvarter med punkthus eller lamellhus. De kan även uppmuntra dem att låta de yngsta barnen leka själva på gården. Slutna gårdar kan även skapa en plats för äldre barn och ungdomar att umgås på ostört.

- Kvarter som inte är utformade som slutna, men ändå har en tydlig gräns mellan privat och offentlig mark, gör det möjligt att se och möta varandra. Det kan främja spontana möten mellan barn/unga.

Målpunkter

- I planområdets omgivning finns god tillgång till parker och andra målpunkter med olika innehåll för olika aktiviteter. Det finns goda förutsättningar för fysisk aktivitet utomhus för barn och unga. Med en exploatering enligt planförslaget finns möjlighet att området kompletteras med varierade funktioner som kompletterar befintliga målpunkter.
- Tillkommande byggnader föreslås med lokaler i bottenvåning och några föreslås användas som gemensamhetslokaler för hobbyverksamhet eller liknande. Men detaljplanen reglerar inte att lokalerna ska användas som gemensamhetslokaler eller att gemensamhetslokaler ska finnas i markplan.
- Förskole- och skollokaler samt idrottshall kan samnyttjas efter verksamhetstid, vilket är en resurs framförallt för organiserade aktiviteter.

KONSEKVENSBESKRIVNING

1. SAMMANVÄGD BEDÖMNING

1.2 TRYGGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

Trygghet

- Att gångtunnlar byggs bort förbättrar tryggheten på kvällar och nätter. Dagtid blir det sämre av trafiksäkerhetsynpunkt för barn och unga som rör sig självständigt i området.
- Att skapa trygga stadsrum är ett av planens fokus. Detta föreslås med genomgående bostadsentréer, hög entrétäthet, lokaler och balkonger mot huvudgator samt tydliga gränser mellan privat och offentlig plats.

Tillgänglighet och självständig rörelse

- Planförslagets största påverkan på barns självständiga rörelse är borttagandet av gångtunnlar. Att gång- och cykelnätets planskildhet tas bort på Finlandsgatan kan göra att det blir svårare för förskoleverksamheten att gå på utflykter med barnen och det kan även hämma barns självständiga rörelse genom att vårdnadshavare inte längre känner sig trygga med att låta barnen ta sig själva till skolan och andra målpunkter.
- Kvarter förses med tillgängliga cykelrum med anslutning direkt ut mot gata eller bostadsgård. Kvarter B och C planeras få cykelrum placerade inomhus i anslutning

till trapphus och garage vilket ger sämre tillgänglighet.

- Befintligt kontorsområde riskerar att fortsatt upplevas som en icke-plats av områdets barn och ungdomar eftersom kontorsområdet inte kompletteras med funktioner som också kan användas av barn och ungdomar.
- Finlandsgatans utformning till en stadsgata kan bidra till minskad barriäreffekt.
- Huvudgatorna förses med säkra gång- och cykelstråk som ansluter till omgivande bostadsområden vilket främjar barns självständiga rörelse.
- Busshållplatser och tunnelbanestationer nås med gång- och cykelstråk. Ingen buss planeras till Edsviken vilket skulle kunna vara en viktig målpunkt för barn och unga.

Trafiksäkerhet

- För barn och unga, och för förskolegrupper innebär borttagandet av gångtunnlar en större utsatthet för trafik och gör utflykter svårare. När planskildhet byggs bort kan det hämma barnens självständiga rörelse genom att vårdnadshavare inte längre vågar låta barnet gå själv till målpunkter.

- Nya gator planeras med tydliga gång- och cykelbanor med god standard.

- Risk för konflikt mellan cykelpendlare och barn som cyklar till skolan är låg då pendelcykelstråk planeras på motsatt sida av Finlandsgatan från skolan sett.

- Planförslaget avlastar Finlandsgatan från biltrafik genom att Norgegatan förlängs till Hanstavägen. Det skapar förutsättningar för en lugnare gatumiljö på Finlandsgatan.

- Saimagatan och Kotkagatan har vändplaner som dimensionerats utifrån 12 meter långa fordon, exempelvis sopbil. Lastbilar längre än 12 meter kommer behöva utföra backrörelse. Det är mindre bra i relation till förskolorna. Viktigt att gångbanorna är breda vid vändplanerna så att kopplingen mellan parkerna och förskolorna blir generösa.

1.3 MILJÖ OCH HÄLSA

Vardagsrörelse

- Den tillkommande parken innehåller både plana och kuperade ytor vilket bjuder in till olika typer av lek och rörelse. Planområdet ligger i en stadsdel med god tillgång till befintliga naturområden och parker som har olika grad av programmering vilket

KONSEKVENSBESKRIVNING

1. SAMMANVÄGD BEDÖMNING

ger goda förutsättningar för barn och ungas livsmiljö.

- Både förskole- och skolgårdar samt vissa bostadsgårdar är relativt små vilket särskilt påverkar de yngsta barnens möjlighet till vardagsrörelse negativt.

Utöva idrott och kultur

- Befintliga målpunkter har potential att fungera som mötesplatser för befintliga och nyinflyttade barn. Målpunkter för olika åldrar och intressen främjar social utveckling och integration. Detta gäller för platser för både rörelse och kultur. I närheten till planområdet finns sportrelaterade målpunkter (Husby ishall, Husbyhallen, Husbybadet), ett kulturutbud i Akalla och Husby (Eggebygård, Akalla by 4H-gård, Hestra gård, Husbygård) samt bibliotek, kulturhus, fritidsgård, bio och restauranger i Kista.
- Nya lokaler i bottenvåningar samt i förskolor, skola och idrottshall möjliggör platser för nya idrotts- och kulturaktiviteter.
- Det planeras inte för några kvällsöppna mötesplatser vilket ungdomar efterfrågar.

Hälsosamma miljöer

- Finlandsgatans nya utformning med sänkt hastighet och med tillkommande bebyggelse skärmar av mot Hanstavägen och bidrar troligen till mindre trafikbuller och partiklar.
- Skolans placering vid Hanstavägen och i närheten av Förbifart Stockholm ger upphov till högre trafikbullernivåer på skolgård. Bullerskyddsskärm kan komma behövas för att bullernivåerna på skolgården inte överstiger 55/60 dBA ekvivalentnivå. Enligt Boverkets vägledning "Gör plats för barn och unga" (2015) är det på skolgårdar eller förskolegårdar önskvärt med högst 50 dBA ekvivalentnivå dagvärde på de delar av gården som är avsedda för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet och att en målsättning för resten av ytorna bör vara högst 55 dBA.
- Luftkvaliteten försämras lite längs vissa gator, särskilt Hanstavägen, och luftföroreningshalterna blir högre jämfört med idag. Men miljökvalitetsnormerna för partiklar (PM₁₀) och kvävedioxid klaras ändå med god marginal efter utbyggnaden. Skol- och förskolebyggnader skärmar av mot trafikens utsläpp och gör att luftkvaliteten på skol- och förskolegård bedöms god.

- Ljusförhållandena på bostadsgårdar i kvarteren med små gårdar bakom hög befintlig bebyggelse riskerar att bli undermåliga, det vill säga att gårdarna mestadels står i skugga vilket kan minska barnens utevistelse. Vid punkthusen blir solförhållandena bättre.

1.4 BYGGSKEDE OCH FRAMTIDA PROCESS

Byggskedet och delaktighet

- Under byggskedet kan förståelse och stolthet byggas genom att tillfälliga utemiljöer och mötesplatser för barn och unga skapas av barn som redan bor i Akalla.
- Planområdets närhet till Hanstaskogen och Järvafältet är en fördel och en möjlighet. Dessa kan stärkas som målpunkter redan innan byggnationen påbörjas för att barn och unga sedan ska fortsätta besöka platserna, under byggtiden och framöver.
- Barn, unga och förskoleverksamheter kan involveras i hur de offentliga rummen, till exempel parkerna Sveaborgsbacken, Nystadsbacken och Östra parken, utformas och programmeras.
- Ungdomar kan involveras genom att erbjudas sommarjobb eller praktik eller arbete på byggarbetsplatserna.

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

BOENDE OCH VARDAGSLIV

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER	VEM KAN PÅVERKA?
SKOLA OCH FÖRSKOLA Skolor och förskolor, läge och storlek på förskola och skola, ändamålsenliga lokaler och friytor	Nya förskolor. Möjlighet att gå i förskola i ändamålsenliga lokaler. Lokaliseringen av förskolorna innebär att de är lämpliga för barn både i befintliga Akalla och för de som flyttar in i de nya bostäderna.	Risk att det planeras för få eller för många förskoleavdelningar. I dagsläget visar utredningen att planförslaget planerar för tillräckligt många.	Om framtida skolgård och förskolegård innehåller olika zoner för olika typ av lek och aktivitet.	Bevaka att behov av plats för förvaring, till exempel barnvagnsparkering, lekutrustning, inte tar lektyta av förskole- och skolgården.	Byggaktör Fastighetsägare
	Förskolorna, med gårdar, är placerade i närheten till befintliga parker. Underlättar verksamheternas användning av grönområden [1].	Små förskolegårdar i bostadskvarter. Utsläppsgård förskola Kvarteret Saima: ca 380 kvm, ca 4 kvm fritya per barn. Förskolegård kvarteret Kotka: ca 1070 kvm, ca 11 kvm fritya per barn. Förskolegård (inom skolfastighet) utformas med cirka 18,5 kvm fritya per barn. Följer ej Boverkets riktlinjer om 40 kvm per barn [2].	Om förskolornas lokaler och gård kan samnyttjas efter verksamhetstid.	Utforma skol- och förskolegårdar utifrån ett jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv.	Byggaktör Fastighetsägare
	Ny skola (F-9) möjliggör för fler att gå i skola i ändamålsenliga lokaler.	Samnyttjande av skolans lokaler och skolgård efter verksamhetstid.	Om yta för skolgård och förskolegård planläggs som skol-/förskolegård och därmed säkras upp ytans funktion och storlek framöver.	Bevaka att fritya för skolgård och förskolegård planläggs som skol- respektive förskolegård.	Stadsbyggnadskontoret
	Planerad idrottshall kan användas av barn och unga i området även utanför verksamhetstid.	Skolgård utformas med 10 kvm fritya per barn. Följer ej Boverkets riktlinjer om 30 kvm per barn [2].		Bevaka att uformningen av förskole- och skolgård möjliggör användning av gårdarna även utanför verksamhetens öppettider.	Byggaktör Fastighetsägare Stadsbyggnadskontoret
		Slitage av omgivande kvarvarande parker och naturområden kommer troligen öka då natur byggs bort i området, fler boende tillkommer och planerade förskole- och skolgårdar är relativt små.		Bevaka att förskolornas och skolans kök och lokaler kan nyttjas utanför verksamhetstid.	Byggaktör Fastighetsägare
		Det råder stora höjdskillnader på föreslagen skolgård och en stor del av skolgården är i skugga.		Dela upp skola/förskola med separata entréer till en offentlig del och en verksamhetsdel för att underlätta samutnyttjande av lokalerna.	Byggaktör Fastighetsägare
				Bevaka att utformningen av skolgården som vetter mot parkering och vändplats utformas på ett sätt som skapar en naturlig skyddsbarriär, till exempel bollplank, gradängar, slänt, kupering. Undvik stängsel av trygghetsskäl.	Byggaktör Fastighetsägare Stadsbyggnadskontoret

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

BOENDE OCH VARDAGSLIV

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER	VEM KAN PÅVERKA?	
BOENDEMILJÖ Närlek, uppsikt (föräldrars), bostadsgårdar, lgh storlekar (möjliggöra bo kvar i området), upplåtelseformer, e-tal, blandade prishivåer, flexibla bostäder (tvåa blir trea ibland)	Tillkommande bostadshus kan komplettera med lägenhetsstorlekar som saknas i området och stadsdelen i stort [3].	Några kvarter utformas med relativt små bostadsgårdar (mindre än 1500 kvm sammanhållande gård [4]). Den bostadsnära leken riskerar att inte rymmas på grund av ytor för andra funktioner som sophantering och cykelparkering. Påverkar framför allt de yngsta barnen.	Utförning av bostadsgårdar för lek: hurdana lekmöjligheter kommer finnas?	Bevaka att gårdsleken, framförallt för de yngsta barnen, får tillräckligt med yta. God planering krävs så att yta för andra kravfunktioner som sophantering, angöring och cykelparkering inte kommer in i för sent skede och tar yta planerad för lek.	Byggaktörer Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret	
	God lekmiljö, för de små barnen, kan skapas i bostadskvarter med förskoleverksamhet om förskolegården kan samnyttjas efter verksamhetstid.	De bostadskvarter som delar gård med förskoleverksamhet riskerar att inte få till några platser för äldre barn och unga på gårdarna.	Flexibla boenden, bostadspriser/hyror, upplåtelseformer.	Placering av balkonger? Om uppsikt finns? (möjliggör och främjar småbarnslek och självständig rörelse.)	Bevaka att olika upplåtelseformer och prishivåer/hyror kommer finnas inom området. Möjliggöra att bo kvar vid förändring i familjer, till exempel vid skilsmässa, för barnets välmående.	Byggaktörer
	Allmänt gröonstråk genom kvarter B och C, främjar spontana möten mellan barn från olika kvarter.	Kvarter G, I, K: Slutna kvartersformerna skapar en tydligt avgränsad bostadsgård som kan uppmontra vårdnadshavare att låta även de yngsta barnen leka själva på gården.	Kvarter G, I, K: Slutna kvarter försvårar barns möjlighet att möta barn som bor i andra kvarter, vilket inverkar i deras psykosociala utveckling [5].	Lägenhetsstorlekar?	Bevaka flexibel programmering av bostadsgårdarna med förskoleverksamhet, att fler åldrar tillgodoses i utformningen.	Byggaktörer Stadsbyggnadskontoret
	Kvarter G, I, K: De slutna kvartersformerna skapar en tydligt avgränsad bostadsgård som kan uppmontra vårdnadshavare att låta även de yngsta barnen leka själva på gården.	Husen, framförallt punkthusen, mot Stavangervägen har små och otydliga bostadsgårdar.	Husen, framförallt punkthusen, mot Stavangervägen har små och otydliga bostadsgårdar.		Bevaka att kvarteren utformas med tydliga gränsdragningar mot gator.	Stadsbyggnadskontoret Byggaktör
VARDAGENS MÅLPUNKTER Spontana och tillgängliga (att ytona finns och är tillräckligt stora och på rätt plats), lek, bolltor, park, ungdomsgård, skolgårdar utanför verksamhetstid, lokaler/mötesplatser i bottenvåning, friytor	Stadsdelen kompletteras med bostäder, service och skola med idrottshall vilket bidrar till att nya målpunkter skapas.	Områdets friyta minskar.	Väderskyddade mötesplatser?	Arbeta vidare med kopplingar till närliggande friytor och målpunkter både i Akalla och Husby.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret Trafikkontoret Stadsdelsförvaltningen	
	Lokaler i bottenvåningar bidrar till ökad service och mötesplatser i området.	Naturvärden och skogsmiljöer försvinner från området. Tillkommande parker tillför programmerade ytor, men naturliga skogsmiljöer som används idag för naturlek kommer att minska med planförslagets utbyggnad. Inverkar negativt på barns fysiska och sociala välmående [7].	Nya gröna målpunkter?	Eftersträva att tillkommande målpunkter innehåller aktiviteter för olika åldrar som är gratis eller billiga, exempelvis lek, spontanidrott, kulturaktiviteter.	Exploateringskontoret Kulturförvaltningen Byggaktörer	
	Inflyttade barn kommer ta del av närliggande friytor, parker och bollplaner vilka blir kontaktytor för barn från olika bakgrunder.	Möjlighet till gemensamhetslokaler saknas i några av bostadskvarteren.	Programmering av friytor?	Möjliggör aktiviteter och miljöer för äldre barn/ungdomar. Detta är viktigt för att motivera och underlätta för barnen att fortsätta med aktiviteter och föreningsliv även när de blir äldre.	Exploateringskontoret Kulturförvaltningen Byggaktörer Idrottsförvaltningen	
	I planområdets omgivning finns god tillgång till parker och andra målpunkter med olika programmeringar och aktiviteter [6].	Befintligt kontorsområde riskerar att fortsatt upplevas som ett område att undvika eftersom det inte innehåller målpunkter för barn och unga [8].	Typ av verksamheter?	Försöka ordna att hobbyrum och gemensamhetslokaler går att hyra även av andra än de som bor i fastigheten	Byggaktör	

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

BOENDE OCH VARDAGSLIV

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER	VEM KAN PÅVERKA?
WARDAGENS MÅLPUNKTER (FORTS.)	Skolans lokaler och idrottshall skulle kunna samnyttjas efter verksamhetstid.	Tillkommande serviceutbud på Finlandsgatan kan negativt påverka utbudet hos befintliga närliggande stadsdelscentrum och Sibeliusgången.		Bevaka att delar av förskole- och skollokalerna kan, rent tekniskt, hyras ut till föreningar och organisationer efter verksamhetstid.	Byggaktör
	Hanstaskogen och Järvafältet är stora rekreativa resurser för området.			Bevaka att förskolans/skolans lokaler för samnyttjande, till exempel kök, placeras mot gata på markplan. Det bidrar till att aktivera gatan samt att stärka förskolan som målpunkt. Därmed öka integrationen mellan olika områden.	Byggaktör
	Serviceutbud längs Finlandsgatan kan komplettera med sådant som saknas i befintliga stadsdelscentrum.			Utforma de allmänna mötesplatserna med åtanke att ytorna kommer användas av områdets förskole- och skolklasser, i val av material och programmering, till exempel slitagetålig markbeläggning.	Exploateringskontoret Trafikkontoret
SÄLLAN-MÅLPUNKTER Samhällsfunktioner och andra målpunkter som är viktiga och besöks sällan	Inflyttade barn får nära till kollektivtrafik vilket ökar chansen att barnen nyttjar målpunkter utanför planområdet [10].		Vilken typ av verksamheter i lokaler. Beroende på verksamhet finns möjlighet att skapa sällanmålponkter.	Bevaka att lokalerna blir tillräckligt stora för att vara attraktiva/lämpliga för olika typer av kulturella och idrottsinriktade verksamheter.	Byggaktörer

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

TRYGGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER	VEM KAN PÅVERKA?
TRYGGHET Befolkat, välskött, identitet, känsla av gemenskap, belysning,	Fler boende och besökare kommer befolka området och gör det tryggare. Lokaler, bostadsentréer och balkonger mot huvudgator hjälper till med "ögon på gatan" vilket bidrar till ökad trygghet. Bostadsentréer är genomgående (mellan gata och gård) och en hög entréthet skapas. Kvartersbebyggelse kan skapa tydliga gränser mellan privat och offentlig plats. Överblickbarheten över gångstråk och friytor förbättras när planskildheter byggs bort. Det känns tryggare att gå på trottoar kvällstid och nattetid jämfört med att gå i gångtunnlar. Kvarter E ansluter till den befintliga kontorsbebyggelsen inom kvarter D med en upphöjd gård, vilket skapar en tydlig gräns mellan kvarteren.	Slitaget av omgivande naturområden och parker förväntas öka i och med fler boende och att planerad skol- och förskoleverksamhet kommer använda dessa områden för lek. Det kommer innebära ökade kostnader att hålla naturområden och parker välskötta så att det inte riskerar upplevas eftersatta och otrugga.	Hur framtida skötsel och slitage påverkar trygghetsaspekten. Belysning i natur- och skogsområden [9].	Möjliggöra för blandade funktioner i byggnader mot gatan. För skapa underlag för rörelse året om och för att understödja platsbildning, samt "ögon på gata". Beakta att utformningen av kvarteren skapar tydliga gränser mellan privat och offentlig plats, särskilt kvarter som ej utformas som slutna kvarter. Delaktiggöra barn och unga i programmeringen av allmänna platser. För att finna alternativa aktiviteter som kan fungera tilldragande och skapa barnens berättelse om Akalla. Det skapar känsla av identitet, stolthet och samhörighet. Arbeta med bra, inte mycket, belysning.	Byggaktörer Byggaktör Stadsbyggnadskontoret Exploateringskontoret Trafikkontoret Exploateringskontoret Politik Stadsdelsförvaltningen Trafikkontoret Byggaktörer Stadsbyggnadskontoret Exploateringskontoret
TILLGÄNGLIGHET Fysiskt tillgängligt, lätt att orientera sig, kopplingar	Planen möjliggör för barn och unga att bo samt gå i förskola och skola i ett kollektivtrafikenära läge. Finlandsgatans utformning kan bidra till minskad barriäreffekt i och med tillkommande blandade funktioner, ny gatuutformning och park. Norrgående gång- och cykelstråk samt kollektivtrafikstråk skulle kunna tillgängliggöra en vattenmålspunkt, Edsviken i Sollentuna kommun, för stadsdelens barn och unga. Norgegatan får ett tydligare gång- och cykelståk till Husby. Tillgänglig angöring till bostadsgårdar.	Att gång- och cykelnätets planskildhet tas bort på Finlandsgatan kan göra att det blir svårare för förskoleverksamheten att gå på utflykter [11]. Befintliga lutningar, t.ex. på Saimagatan och Korkagatan innebär svårigheter för tillgänglig angöring med bil till några av bostadshusen och till förskolorna.	Busshållplats Hanstavägen? Utformning av gc-vägar? Märkesbyggnader? Allmänna lekplatser? Gratis dricksvatten och toaletter?	Arbeta vidare med gena kopplingar söderut mot målpunkter utanför planområdet ex. Husby ishall, Husbyhallen och Husbybadet, och västerut mot Hanstaskogen samt norrgående kopplingar mot Sollentuna kommun. Beakta att stråken upplevs allmänna för att integrera områdena. Utforma allmänna lekplatser tillgängligt för funktionshindrade barn och/eller vårdnadshavare.	Exploateringskontoret Trafikkontoret Stadsdelsförvaltningen Stadsbyggnadskontoret Byggaktörer Exploateringskontoret Trafikkontoret Byggaktörer Stadsdelsförvaltningen Exploateringskontoret

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

TRYGGHET OCH TILLGÄNGLIGHET

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER	VEM KAN PÅVERKA?
SJÄLVSTÄNDIG RÖRELSE Cykelparkering i bottenvåning, kollektivtrafik, cykelvägar	Busshållplatser och tunnelbanestation nås från planområdet via gång- och cykelstråk. Finlandsgatan får fler övergångsställen. Busshållplatser planeras på Finlandsgatan och Norgegatan, varav en trafikerar den nya skolan. Kvarteren, förutom kvarter B och C, har lätt nåbara cykelrum och cykelparkering med anslutning mot gata eller gård.	Gång- och cykeltunnlar under Finlandsgatan tas bort och ersätts med övergångsställen [11]. Hämmar barns självständiga rörelse särskilt dagtid. Kvarteren B och C: Cykelrum är placerade inomhus i anslutning till trapphus och garage. Direkt anslutning till bostadsgård saknas. På gården finns ingen cykelparkering.		Bevaka att lättillgängliga cykelparkeringar (inomhus och utomhus) planeras. Bevaka att trygga och säkra gång- och cykelförbindelser finns till flera befintliga omgivande parker.	Stadsbyggnadskontoret Byggaktör Trafikkontoret Exploateringskontoret
TRAFIKSÄKERHET Korsningar, trafiksituation avläsbart av bilister och barn/unga, angöringar	Finlandsgatan avlastas från biltrafik genom att Norgegatan förlängs till Hanstavägen. Det skapar förutsättningar för en lugnare gatumiljö på Finlandsgatan. Skola och förskolor nås genom säkra skolvägar, både gång- och cykelvägar. Nya gång- och cykelvägar är sammankopplade med befintliga omgivande gång- och cykelnät. Låg risk mellan cykelpendlare och barn som cyklar till skolan i och med att pendelcykelstråk planeras på motsatt sida av Finlandsgatan från skolan, väster om Norgegatan. "Lämna och hämta" yta finns inom 200 meter från förskola och skola, t.ex. på Sveaborgsgatan.	Gångtunnlar, dvs. trafikseparering, byggs bort från Finlandsgatan och ersätt med övergångsställen och trottoarer. Det ger upphov till mer svåråta trafikmiljöer för barn. Norgegatan riskerar bli mer trafikerad än idag. Skolvägarna till den nya skolan, och kopplingarna till befintliga parker, försämras utifrån aspekterna trafiksäkerhet och trygghet dagtid jämfört med att gångtunnel kunde bevaras. Saimagatan och Kotkagatan har backvändning på vändplaner för större bilar. Risk för konflikt mellan backande bilar och förskoleverksamhet.	Signalreglerat övergångsställe vid skolan och övriga vardagliga målpunkter för barn?	Prioritera barns och ungas säkerhet i utformningen av angöring till bostadskvarter och byggnader. Inför signalreglerat övergångsställe vid skolan på Finlandsgatan för ökad trygghet. Inför signalreglerat övergångsställe med extra långt grönljus på huvudgator för att underlätta för stora förskoleklasser att röra sig i området. Se över utformningen av gångbanan vid vändplanerna på Saimagatan och Kotkagatan så att backande fordon inte orsakar en osäker trafiksituation för barn. Utforma bredare trottoarer vid vändplanerna på Saimagatan och Kotkagatan för att skapa utrymme till att överblicka trafiksituationen.	Trafikkontoret Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret Trafikkontoret Exploateringskontoret Trafikkontoret Stadsbyggnadskontoret Exploateringskontoret Trafikkontoret Stadsbyggnadskontoret Exploateringskontoret

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

MILJÖ OCH HÄLSA

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER	VEM KAN PÅVERKA?
VARDAGSRÖRELSE Vardagsmotion, spontan rörelse, friytors disposition och programmering	De tillkommande parkerna innehåller både plana och kuperade ytor vilket inbjuder till olika typer av rörelse och lek [7, 12].	Med en för liten förskolegård riskerar barn att få undermålig fysisk aktivitet under dagen som kan hämma deras motoriska utveckling och de kan få svårare att utveckla lek och samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov [1, 2]. Små bostadsgårdar hämmar små barns vardagsrörelse.	Utformning lekplatser? Om utformning av trottoarer och gångstråk uppmuntrar till lek på vägen till målpunkt.	Att försöka uppnå en fullgod förskolegård enligt Boverkets rekommendationer, en fullgod förskolegård kan möjliggöra att ett barn får upp emot 1/3 del av sitt rörelsebehov tillgodosett på förskolegården. Bevaka trygga och säkra gång- och cykelstråk mellan förskolor/skola och målpunkter såsom naturområde, park, idrottsplats.	Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret Byggaktörer Trafikkontoret Exploateringskontoret Stadsbyggnadskontoret
UTÖVA IDROTT OCH KULTUR Vara aktiv	Närhet till Husby ishall, Husbyhallen och Husbybadet är en tillgång för tillkommande barn. Dessa har en möjlighet att bli mötesplatser som främjar social utveckling och integration. Närhet till omgivande kulturutbud i Akalla och Husby, som till exempel Järvafältet, Eggebygård, Akalla by 4H-gård, Hestra gård och Husbygård, samt bibliotek, kulturhus, fritidsgård, bio och restauranger i Kista. Tillkommande lokaler i bottenvåning samt i förskolor, skola och idrottshall möjliggör utrymme för nya idrotts- och kulturaktiviteter.	Ingen planerad lokal för aktiviteter utom skolans idrottshall. Det tillkommer inga inomhusaktiviteter eller kvällsöppna mötesplatser att erbjuda ungdomarna, vilket nämns som ett förslag i programmet. Ingen ny bollyta planeras och det saknas drickfontän vid befintliga bollplaner [13].		Bevaka att det finns oprogrammerade offentliga platser som kan tas i anspråk av en mängd olika aktiviteter. Tillskapa en jämnställd plats där flera aktiviteter kan pågå parallellt. Möjliggöra för variation i platsbildningar och miljöer där barn och unga, både flickor och pojkar och i alla åldrar möts. Främjar social utveckling och integration.	Exploateringskontoret Exploateringskontoret
HÄLSOSAMMA MILJÖER Solförhållanden, bullernivåer, vind och luftkvalitetsförhållande (partiklar)	Trafikbuller och partiklar från Finlandsgatan minskar då gatan avlastas från biltrafik och hastigheten regleras. Utemiljön vid de tillkommande punkthusen får goda sollägen mellan husen. Kvarter B, C, G, I, K delvis slutna och helt slutna form skapar inre miljöer som är skyddade från trafikbuller. Skolan och förskolans byggnader ligger i en u-form för att skapa en god ljud- och luftmiljö på gårdarna samt att skydda från risker i samband med farligt godstransporter som sker på Hanstavägen (primär farligt godsled). Kvarter H är en lägre fristående byggnad som ger en fond till parken och skyddar parken från trafikbuller från Hanstavägen.	Skolorområdet i planområdets nordvästra del påverkas av trafikbuller från Hanstavägen och Förbifart Stockholm, särskilt under trafikledens anläggning och när den är färdiglagd.	Kontorsområdets buller- och luftpåverkan på området? Farligt godstrafik till kontorsområdet eller längs med vägar?	Bevaka god utformning av skoltomten med placering på skolbyggnad och skolgård i relation till omgivande trafikled. Använd bullerabsorberande material. Bevaka att höga halter av luftpartiklar och buller från Förbifart Stockholm inte när skolorområdet, bostadsgårdar och parker inom planområdets nordvästra del.	Stadsbyggnadskontoret Byggaktörer Stadsbyggnadskontoret

KONSEKVENSBESKRIVNING

2. MATRIS

BYGGSCKEDE OCH FRAMTIDA PROCESS

ASPEKT	MÖJLIGHETER/POSITIV INVERKAN	RISKER/ NEGATIV INVERKAN	GÅR EJ ATT BEDÖMA	REKOMMENDATIONER	VEM KAN PÅVERKA?
BYGGSCKEDET Byggnation	Skapa tillfälliga mötesplatser eller ytor för barn i kommande detaljplanläggning. Skylta upp gång- och cykelstråk till Hanstaskogen och Edsviken redan innan byggnation för att skapa uppmärksamhet och kännedom om skogen. Möjlighet att göra skogen till en stark målpunkt innan byggnationen för att barn och unga ska fortsätta besöka skogen även under byggtiden när tillgängligheten påverkas.	Bullerstörningar under byggtiden påverkar barns utemiljö och elevers studiemiljö i omgivande skolor och förskolor. Promenadvägar som används av förskoleverksamheter och området ungdomar otilgängliggörs under byggnation.	Buller under byggtiden.	Bevaka att gång- och cykelstråk till omgivande befintliga målpunkter är trygga och säkra redan under byggtiden om boende flyttar in innan byggnationen är färdig, för de inflyttade barnens och ungas välmående och säkerhet. Bevaka att de allmänna platserna byggs ut först för att säkra barns vistelse. Bevaka att planering av utbyggnadsetapper tar hänsyn till barns rätt till god boende- och skolmiljö. Skapa och skylta upp promenadstråk med upplevelsevärden inom stadsdelen som kommer finnas kvar under hela byggtiden.	Exploateringskontoret Exploateringskontoret Exploateringskontoret Stadsdelsförvaltningen Exploateringskontoret
DELAKTIGHET Påverka innehåll/aktivering, utformning av platser och lokaler (tillfälliga och permanenta), barnens berättelser	Barn och unga kan vara delaktiga i hur parkerna programmeras [14]. Byggaktörer kan anställa lokala ungdomar under byggtiden. Ett bra pedagogiskt tillfälle för barnen att få lära sig mer om byggbranschen, arkitektur och fysisk planering genom till exempel att byggaktörer eller kommunen besöker och bjuder in omgivande skolor och förskolor.	Att programmeringen av parkerna inte tillgodoser barnens samt förskoleverksamhetens behov.		Delaktiggör barn och unga i utformningen av området. Delaktiggör barn och unga i aktivering av tillfälliga platser, för att det ska känna sig delaktiga i omvandlingen av området. Fortsätt föra dialog med förskolor och skolor och involvera även barnens vårdnashavare i planeringen och utformningen av offentliga platser. Att under byggskedet bjuda in barn och vårdnashavare från närområdet för information t.ex. "Barnens byggskola".	Exploateringskontoret Stadsdelsförvaltningen Exploateringskontoret Exploateringskontoret Byggaktörer
HUR FORTSÄTTER PROCESSEN ATT LEVA? Barnperspektiv, barnens perspektiv, barnrättsperspektiv	Samverkan med byggaktörer och deras konsulter samt med staden och deras konsulter. Genom dialog med vårdnashavare kan en större förståelse skapas om varför stadsdelens friytor inte används av barnen i så stor utsträckning under fritiden [15].	Att barnperspektivet och barnens perspektiv inte prioriteras i kommande skeden och under byggtiden. Att stadens barnperspektiv inte samordnas med Trafikverket i planeringen och anläggning av Förbifart Stockholm.		Fortsätta arbeta med barnkonsekvensanalys och -strategi i kommande skeden för att säkerställa barnperspektivet i kommande processer och tydligare utreda detaljfrågor kring trafiksäkerhet, buller, sol- och skuggförhållanden, kopplingar samt ta fram mer riktade åtgärder.	Byggaktörer, Exploateringskontoret, Stadsbyggnadskontoret

KÄLLOR

KÄLLOR

1. LITTERATURFÖRTECKNING

Boverket (2015) Gör plats för barn och unga! En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö. Rapport 2015:8.

de Laval, S. (2015) Bygga stad för barn. Arkus 73/2015.

Grahn, P. (1997) Ute på dagis: hur använder barn daghemsgården? Utformningen av daghemsgården och dess betydelse för lek, motorik och koncentrationsförmåga. Stad & land 145/1997.

Joelsson, Tanja (2017) En omöjlig ekvation? Barns cykling och övrig mobilitet i bilvänliga samhällen. Forskningsprojektet Barn i Farten: <https://barnifarten.wordpress.com> (2019-06-10)

Landskapslaget (2019) Delrapport 1 Kartläggning. Integrerad barnkonsekvensanalys Detaljplan Saima 1 m.fl. Stockholms stad.

Mioura, Eva (2016) Uncommon Ground: Urban Form and Social Territory. Doktorsavhandling. KTH

SLB Analys (2020) Luftutredning. Spridningsberäkningar för halter av partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO2) år 2040. 2020-04-17

Stockholms stad (2017) Integrerad barnkonsekvensanalys och dialog.

Stockholms stad (2018) Startpromemoria för planläggning av Saima 1 m.fl i stadsdelarna Akalla och Husby (ca 1000 lgh, skola och park) Dnr: 2018-13869

Stockholms stad (2019) Områdesfakta Akalla

Stockholms stad (2019) Områdesfakta Husby

Stockholms stad (2020) Beskrivning planförslag. Utkast 2020-03-10.

WSP (2020) Trafikbullerutredning. Bilagor från 2020-01-21.

KÄLLOR

2. FOTNOT

1. Boverket (2015) har konstaterat att utemiljö i direkt anslutning till skolan eller förskolan har visat sig kunna ge en tredjedel av barns dagliga behov av fysiska aktivitet. Nyckelordet är närhet till barns utemiljö, för om barnen är beroende av vuxna för att ta sig till sin lek- och aktivitetsmiljö riskerar detta att dra ned aktivitetsnivån kraftigt (Boverket 2015). Därför är förskole- och skolgårdars storlek liksom säkra och tillgängliga gång- och cykelvägar väsentliga för att tillgodose barns dagliga fysiska behov.

2. Enligt Boverkets vägledning "Gör plats för barn och unga" (2015) är ett rimligt mått 40 kvm friyta per barn i förskolan och 30 kvm friyta per barn i grundskolan. Forskning visar att den totala storleken på friytan helst bör överstiga 3 000 kvm. På en gård som är mindre, oavsett antal barn, kan en barngrupp få svårt att utveckla lek och socialt samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov. Bedömningen av tillräckligt stor friyta bör ta hänsyn till både friytan per barn och till den totala storleken på friytan.

3. Enligt framtagen statistik av Stockholms stad (2019) finns i Akalla till största delen bostadsrätter (70 procent varav 20 procent är småhus) och resterande är hyresrätter och äganderätter. I Husby finns inga småhus och 82 procent av alla lägenheter är hyresrätter. Den största delen finns 2:or och 3:or. I Akalla finns det även många 1:or och i Husby finns det en något större andel 4:or.

4. Arkitekten och forskaren Minoura (2016) har visat att en gård bör vara minst 1500 kvm och relativt sammanhängande för att säkerställa multifunktionalitet, dvs att en mångfald av aktiviteter är möjliga, såsom lek, odling, grillning.

5. Studier har visat att barnen utvecklar genom leken sin fantasi och särskilt i samspel med andra barn lär de sig sociala regler (Grahn m.fl. 1997).

6. I Akalla och Husby finns ett flertal parker med olika programmeringar och aktiviteter, till exempel Porkalaparken, Saimaparken, Akalla stadspark, Nystadsparken, Lofotenparken. I områdena finns också Akalla by som är en 4H-gård, Hanstaskogen och Järvafältet, samt många andra evenemangsaktiviteter, såsom klättercenter, koloniträdgård, badhus och ishall.

7. Utemiljöer med skog- och naturelement har visat sig vara miljöer som barn kan få utlopp för sin kreativitet och fantasi (Jonsson 2008). Studier av gröna utemiljöer visar hur den fria leken underlättar samspelet mellan barn på tvärs av ålder, kön och eventuell funktionsnedsättning.

8. I dialog med föreskolapedagoger i området har det framkommit att verksamheten inte besöker denna del av stadsdelen eftersom det inte finns något för barn och unga att göra på platsen (Landskapslaget 2019).

9. Goda och säkra kommunikationer i form av gång- och cykelstråk samt kollektivtrafik är en förutsättning för barn och unga i alla åldrar, framförallt ungdomar, kan utforska sin stad på ett självständigt sätt. Bristen på goda kommunikationsstråk leder till att ungdomar hämmas i sin vardag (de Laval 2015).

10. I dialog med barn i området har det framkommit att belysning av skogs- och naturområdena uppfattas som dålig (Landskapslaget 2019).

11. Joelsson (2017) forskar kring barns vardagliga rörelse och har funnit att minskningen till barns möjlighet att röra sig på egen hand är kopplad till bland annat ökad biltrafik, brist på säkra gång- och cykelvägar och föräldrars upplevda oro. Gång- och cykeltunnlarna och broarna i planområdet bidrar till tryggare trafikmiljöer för barn genom trafikseparering. Genom att bygga bort planskildhet påverkar barnens förmåga att röra sig tryggt och fritt i området. Detta kan hämma barnens självständiga rörelse genom att vårdnadshavare inte längre vågar låta barnet gå själv till målpunkter (fritidsaktiviteter och skola). Ur dialogerna har det gått att utskilja att trafiksepareringen med gångtunnlar och gångbroar möjliggör för unga att röra sig tryggt och fritt i området.

12. Boverket (2015) anser att en god utemiljö är en miljö som uppmuntrar både till spontan och programmerad lek samt en miljö som ger

möjlighet för barn och unga att skapa och forma sina egna platser och aktiviteter.

13. Flera av, framförallt killarna, påpekar avsaknad av dricksvatten vid bollplanerna. Det gör det ibland svårt att spela en längre stund (Landskapslaget 2019).

14. I dialogerna med ungdomar framkom att de har idéer på hur Akalla kan göras bättre. De flesta av de tycker att Akalla har en otidlig och tråkig identitet. De skulle gärna vilja ha byggnader med en annan arkitektur och spännande fasader. De föreslår att konst och konstverk som berättar historier om området placeras i området. De efterfrågar också lekplatser som har spännande lekutrustning och inte de traditionella utrustningarna som återfinns på de flesta lekplatser idag (Landskapslaget 2019).

15. Ur dialogerna framkom att de yngsta barnen troligtvis promenerar väldigt lite när de inte är på förskolan. Pedagogerna tror att de får väldigt lite vardagsmotion (Landskapslaget 2019).

